

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Gymnázium, Šternberk, Horní nám. 5
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0218
Šablona	I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské gramotnosti
Označení materiálu	VY_12_INOVACE_Pos_05
Vypracoval(a), Dne	Mgr. Jitka Pospíšilová, 6.10.2013
Ověřeno (datum)	7.10.2013
Předmět	Český jazyk
Třída	V. A
Téma hodiny	Česká literatura na přelomu 19. a 20. století
Druh materiálu	Pracovní list
Anotace	Práce s pracovním listem. Písemné odpovědi na otázky.

1. Přečti text a A) rozhodni, které výpovědi jsou správné B) zodpověz otázky.

Stanislav Kostka Neumann (5. 6. 1875, Praha – 28. 6. 1947, Praha)

pocházel z rodiny staročeského politika a vlasteneckého advokáta, který začal podnikat a zkrachoval. Po jeho smrti zůstala rodina závislá na svých příbuzných. Zbyla jim pouze vila na Olšanech, z níž pak Neumann udělal literární centrum, kde se scházel se svými přáteli.

Zajímal o politické dění. Zapletl do hnutí Omladiny (studentský a dělnický dorost), za což byl odsouzen na 14 měsíců těžkého žaláře. Spolupracoval s časopisem Moderní revue. V roce 1897 založil vlastní časopis Nový kult (nejvýznamnější teoretická, politická a kulturní revue českého anarchismu).

V počátcích jeho tvorby se projevuje vliv symbolismu a dekadence, motivy Satana (symbol síly, vzpoury, radosti ze života) a zla – *Nemesis, bonorum custos* (Nemesis, strážkyně dobrých), *Jsem apoštol nového žití, Apostrofy hrdé a vášnivé, Satanova sláva mezi námi*.

Na počátku 20. století se Neumann přestěhoval na Moravu. Tady se zklidnilo jeho životní tempo, inspiroval se přírodou – *Kniha lesů, vod a strání* (opojení přírodou). Před 1. světovou válkou Neumanna ovlivnil civilismus – *Nové zpěvy*.

První světovou válku strávil na albánské frontě (řidič sanitky). Po válce se stává jedním z prvních členů KSČ, je velkým obdivovatelem Ruska → *Rudé zpěvy*.

Starí dělníci – básnická reakce na skladbu F. Halase Staré ženy.

Anti – Gide – úvahy (André Gide – fr. prozaik a dramatik, sympatizant s Ruskem, po návratu napsal rozčarovanou reportáž).

	ANO	NE
A) 1. S.K.N byl politicky aktivní	Δ	Δ
2. vlastnil vilu	Δ	Δ
3. jeho tvorba nebyla ovlivněna dekadencí	Δ	Δ
4. přispíval pouze do vlastního časopisu	Δ	Δ
5. psal pouze poezii	Δ	Δ
6. Custos může znamenat i spravedlivých	Δ	Δ

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- B) 1. S. K. Neumann je rozporuplná osobnost. V čem to spočívá?
2. Autor byl spřízněn s určitým okruhem spisovatelů. Kdo to mohl být?
3. Pokuste se v Neumannově díle najít to, co je stále aktuální a co by mohlo oslovit i dnešního čtenáře.

2. Přečti ukázký a zodpověz otázky.

Ave Satan

O krvavých požárech zpívám,
zpívám o síle a vášni,
zpívám o tmavých hlubinách,
jež slují: záští a odboj.

S nejvyššími sosnami hlubokých pralesů,
s nejvyššími vrcholy nejvyšších pohoří
zpívám o síle a vzdoru.

Spoutaných přáteli,
rebelů bratře,
milence prokletých básníků,
v bouřlivých nocích zpívám také
o tvojí slávě.

A že jsi mě stvořil dotekem revoltující ruky
a že jsi mou duši zažehl hrdostí žhnoucího dechu,
o svojí pýše zpívám
uprostřed lůzy.
Nemusíš, Evo, býti žárlivou...
Nemusíš, Evo, být žárlivou,
dostí, žes, Evo, zoufale svůdnou.
Oh, kolikrát ještě pobledlé tváře
v divokých hříčkách nám zrudnou!

Nemusíš, Evo, být žárlivou.
Tys jediná mou.
Což tebe nepálí vášně mé dech?
Což tebe nebodá žhavost mých slov?
Té žluté květiny nech;
žluté jsou oči sov.

Nemusíš, Evo, být žárlivou.
Ty hroživé bouře již přešly,
i nekonečné deště již přešly.
Tys jediná mou.
Přešly bouře i deště.
Nemusíš, Evo, být žárlivou.
Miluju ještě

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Doplněná anafora - _____
2. Doplněná epifora - _____
3. Doplněné oslovení - _____
4. Rým - _____
5. Oslovení - _____
6. Elipsa - _____
7. Citoslovce - _____

Zdroj: MAŠKOVÁ, Drahuše. Čítanka 3: k Literatuře - přehledu SŠ učiva. 1. vyd. Třebíč: Petra Velanová, 2006, 207 s. Maturita (Petra Velanová). ISBN 80-868-7300-5.